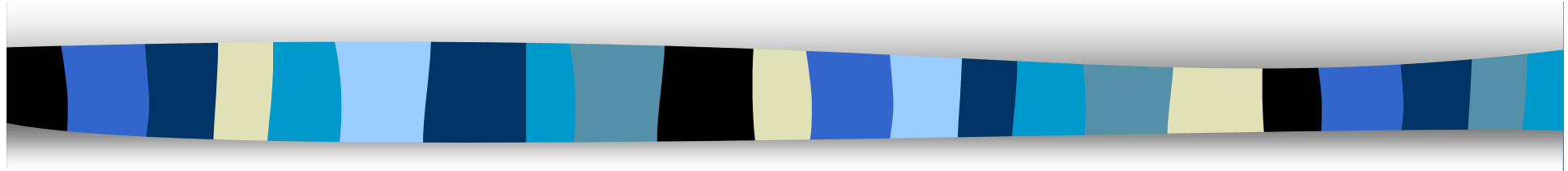

Työhyvinvointia terveyttä edistämällä:

Ravinto ja terveys

RAVINNON MERKITYS TERVEYDELLE

- Onko merkitystä?
 - Sydän- ja verisuonisairaudet
 - Verenpaine
 - Kolesteroli
 - Ylipaino
 - Diabetes
 - Osteoporoosi

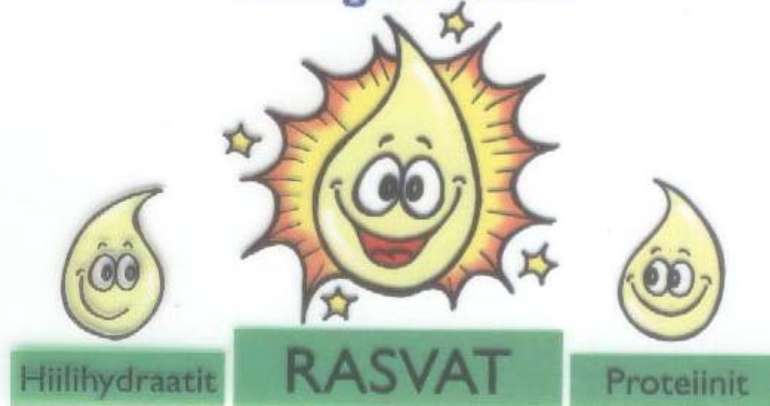
TERVEYDEN KANNALTA HUOMIOITAVA

- Rasvat
- Suola
- Kuitu
- Riittävä vitamiinien ja kivennäisaineiden saanti
- Alkoholin kohtuukäyttö
- Painonhallinta

Rasvoilla on kolme päätehtävää

1.

Energian lähde

2.

Välttämättömien
linoli- ja alfa-linoleenihappojen lähde

3.

Rasvaliukoisten
A-, D- ja E-vitamiinien lähde

ADE

Rasvoilla on EROA!

1.

Kovia, tyydyttyneitä rasvoja

2.

Pehmeitä, tyydyttymättömiä rasvoja

On näkyviä rasvoja ja on piilorasvoja

1.

Näkyviä rasvoja ovat kaikki ruokaan
itse lisäämäsi rasvat

2.

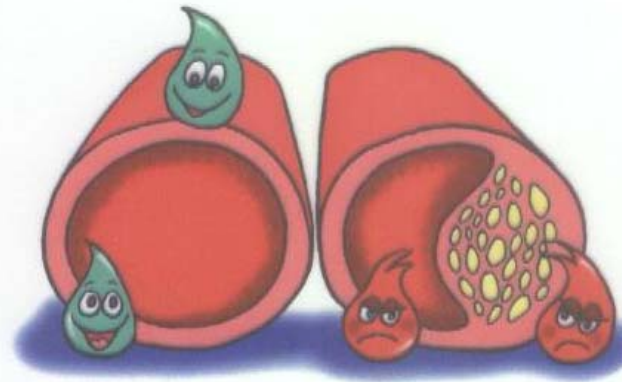
Piilorasvoja ovat eri elintarvikkeiden
luonnostaan sisältämät rasvat

Maraariinitiedotus

Rasvoilla on merkitystä!

**Kovat rasvat lisäävät kolesterolia,
pehmeät rasvat vähentävät sitä**

Terve verisuoni

Ahtautunut verisuoni

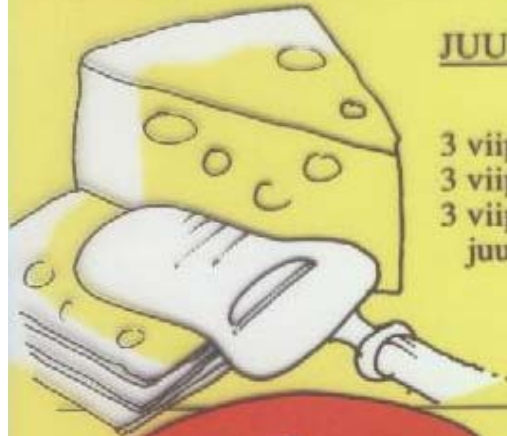
**Kolesterolin kertymiseen
voit itse vaikuttaa!**

Missä rasva piileksii?

MAIDOSSA JA MAITOVALMISTEISSA

	rasvaa/pv	rasvaa/v
3 las. täysmaitoa	21 g	8 kg
3 las. kevytmaitoa	9 g	3 kg
3 las. rasvatonta maitoa	0 g	0 g

JUUSTOISSA

	rasvaa/pv	rasvaa/v
3 viip. kermajuustoa	10 g	4 kg
3 viip. edamia	7 g	3 kg
3 viip. vähärasvaista juustoa	3 g	1 kg

MAKKAROISSA

	rasvaa/pv	rasvaa/v
6 viip. lauantai-makkaraa	13 g	5 kg
6 viip. keitto-kinkkua	2 g	700 g

PIILORASVOISTA ENERGIAA

- Näissä annoksissa on yhtä paljon energiaa:

popcornia 3,5 dl

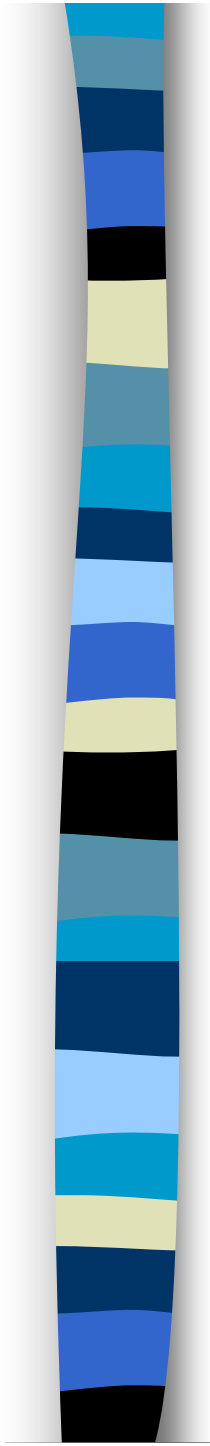
70 retiisiä tai $\frac{1}{2}$ kg
tomaatteja

suklaalevy 100 g

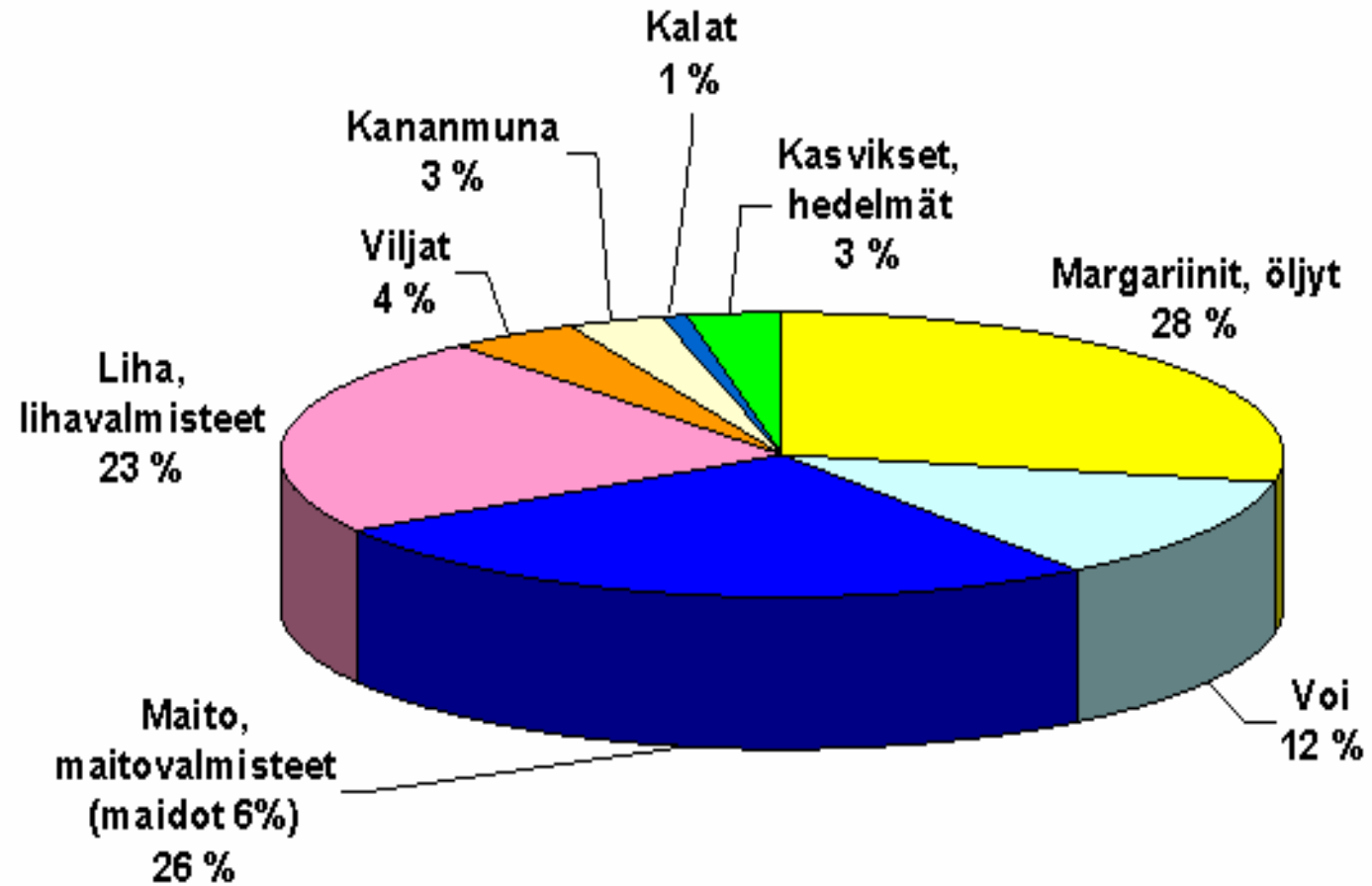
n. 3 kg tomaatteja tai
5 kg kurkkua

suolapähkinöitä 175 g

5 perunaa, 1 grillattu kyljys,
3 dl porkkanaraastetta, 2
lasia rasvatonta maitoa, 2
viip. leipää, nappi voita, 5 dl
mansikoita, 1-2 tl suolaa

Suomalaisten rasvan saanti

RASVAN LAATU KUNTOON!

- **Käytä kohtuullisesti pehmeitä rasvoja, margariineja ja kasviöljyjä**
- **Valitse mahdollisimman vähärasvaiset**
 - **maitovalmisteet** rasvaton maito, piimä, jogurtit, viili (rasva < 1 %), juusto (rasvaa 17 % tai alle)
 - **lihavalmisteet** kuten keittokinkku, kalkkunaleike, paistijauheliha, broileri
 - **kala- ja liharuoat** ilman smetana- ja kermahaudutusta, ilman juustokuorrutusta
 - **pullapohjaiset leivonnaiset**

SUOLA JA TERVEYS

- Haittavaikutuksia
 - korkea verenpaine
 - turvotus
 - aivohalvaus
 - sydäninfarkti
 - sydämen vasemman kammion paksuuntuminen
 - osteoporoosi
 - voi pahentaa astman oireita

VÄHENNÄ SUOLAN KÄYTTÖÄ

- Suositus alle 5 g päivässä
- Vähennä vähitellen
- Päivittäisestä suolasta 80 % kertyy elintarvikkeisiin lisätystä suolasta -> Valitse kaupassa suolattomat tai vähäsuolaiset elintarvikkeet
- Korvaa suola yrteillä ja muilla mausteilla
- Maista ennen kuin aiot lisätä suolaa
- Vaihda mineraalisuolaan

SYDÄNMERKKI

- Tuoteryhmässään rasvan ja suolan kannalta parempi vaihtoehto
- Maitovalmisteet, ravintorasvat, leipä- ja viljavalmisteet, lihavalmisteet, valmisruoat

HYVÄÄN KUNTOON KUIDULLA

- Täyttää vatsan ja estää ylensyöntiä
- Toimii suolistossa veturina vähentäen ruoansulatuskanavan sairauksia
- Alentaa kolesterolia ja pitää verensokerin tasaisena
- Edistää sydän- ja verisuoniterveyttä
- Vaatii pureskelua pitäen hampaita ja ikeniä kunnossa

MITEN KUITUJA TARPEEKSI?

- 6-8 palaa leipää päivässä, mieluiten täysjyväleipää
- vähintään yksi hedelmä tai annos marjoja päivässä
- kasviksia mahdollisimman usealla aterialla
- leseiden tms. lisääminen varovasti

RAVINNON ANTIOKSIDANTIT

- Ravinnon antioksidantteja tarvitaan erityisesti sairauksien aikana
 - betakaroteeni (porkkana, vihreät kasvikset)
 - E-vitamiini (kasviöljyt, täysjyvävilja, pähkinät, avokado)
 - C-vitamiini (marjat, sitrushedelmät)
 - seleeni (liha, maitovalmisteet)
 - lykopeeni (tomaatti)
 - flavonoidit (sipuli, selleri, ruohosipuli, parsakaali, tee, omena, puolukka, karpalo, punaviini)
- Riittävän antioksidanttimäärän varmistaa syömällä monipuolisesta ruokaa sekä päivittäin kasviksia, hedelmiä ja marjoja.

OSTEOPOROOSI

■ Riskiryhmässä

- hentorakenteiset naiset
- vaihdevuosi-ikäiset naiset
- laihduttajat
- laktoosi-intolerantit
- pitkäaikaista lääkehoitoa (esim. kortisoni) saavat
- pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevat tai liikuntakyvyttömät potilaat

OSTEOPOROOSIA EHKÄISTÄÄN

- Riittäväällä kalsiumin saannilla
- Riittäväällä D-vitamiinin saannilla
- Säännöllisellä kohtuullisella liikunnalla
- Luopumalla tupakoinnista
- Juomalla kahvia kohtuullisesti
- Välttämällä runsasta alkoholin käyttöä
- Välttämällä runsasta suolan käyttöä
- Vaihdevuosien estrogeenihoidolla

KALSIUM

- Lähteet: maitotuotteet, juusto
- Imeytyy D-vitamiinin avulla
 - aurinko
 - maito
 - margariinit
 - kala

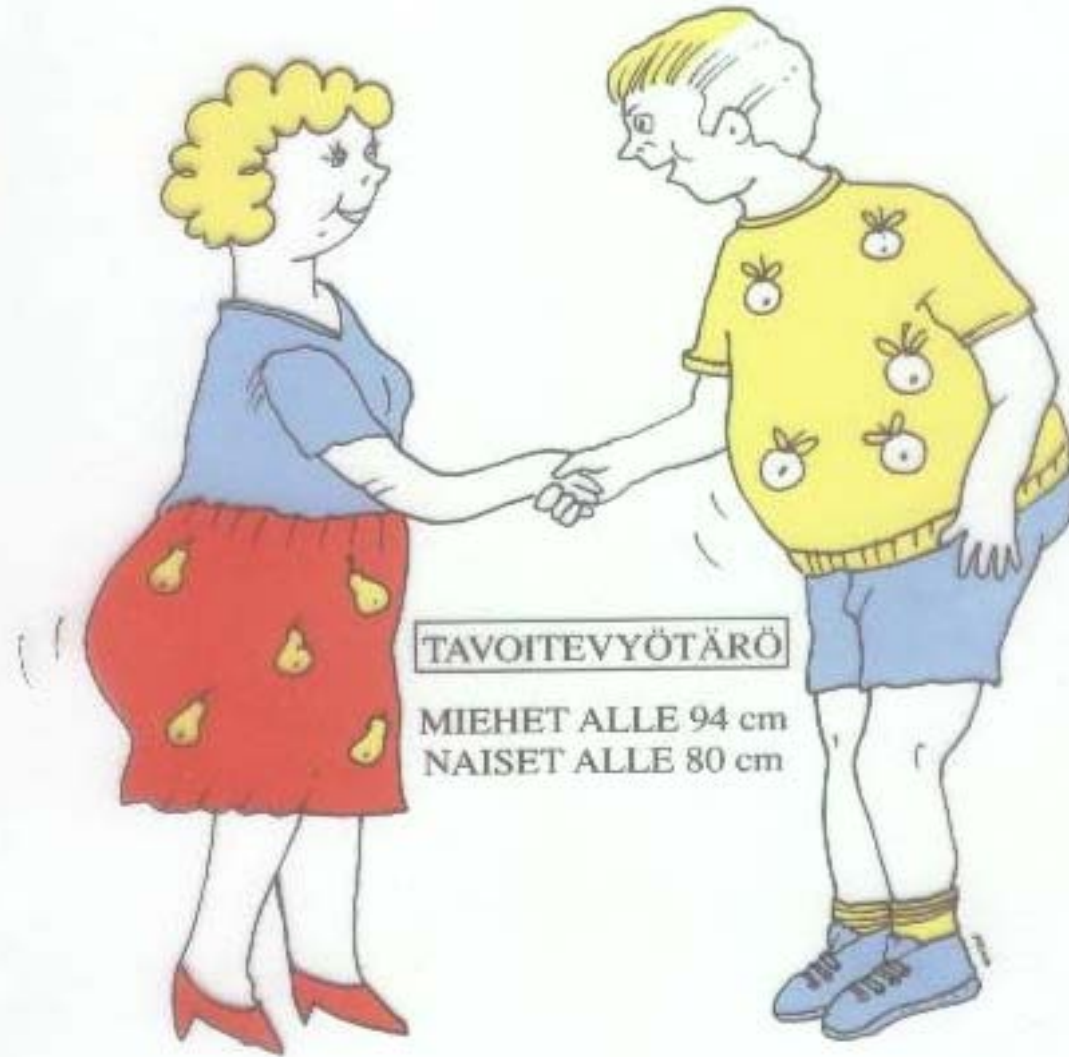

24.10.2006

Henna-Riikka Seppälä

21

Päärynä vai omena

24.10.2006

Henna-Riikka Seppälä

22

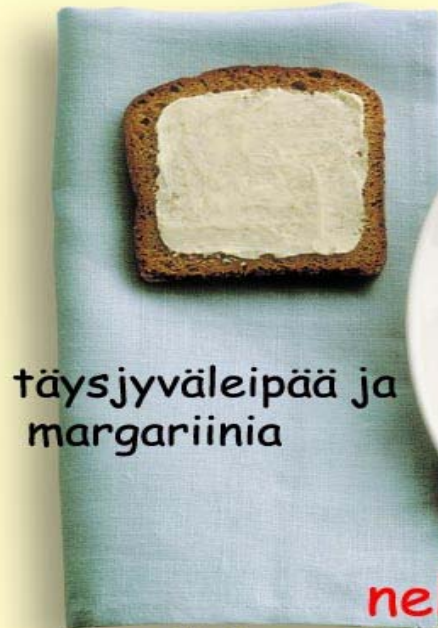
PAINONHALLINTA

- Mieluisat muutokset omaan ruokavalioon
- Vähennä määrää, vaihda kevyempään
- Ei ihmedieettejä
- Piilorasvan määrän tarkkailu
- Alkoholin määrä
- Säännöllinen ruokailurytmi
- Opettele syömään nälkäsi, vältä turhaa napostelua

Lautasmalli

neljännes
perunaa, riisiä tai makaronia

lasillinen rasvatonta
maitoa tai piimää

täysjyväleipää ja
margariinia

neljännes
vähärasvaista ja vähäsuolaista
kala-, kana- tai liharuokaa

puolet
kasviksia

